

Til

Folketingets Udvalg for Landdistrikter og Øer

3. juli 2017

Vedr. hjemmehjælp på småøer

Sammenslutningen af Danske Småøer beder hermed udvalget om at undersøge følgende:

- Flere kommuner har indskrevet i deres kvalitetsstandard, at der gælder særlige - og ringere - forhold for beboer på småøerne i de pågældende kommuner (se bilag 1). Er dette lovligt?

Vi mener, at dette strider mod servicelovens kap. 16, §83, der angiver at kommuner skal tage stilling til anmodning om hjælp på baggrund af en individuel vurdering af modtagerens behov. Kommunalbestyrelsen skal sikre, at opgaverne i fornødent omfang kan varetages døgnet rundt.

Serviceloven giver ikke mulighed for, at borgere i den samme kommune og med samme behov for pleje må forskelsbehandles, uanset deres bopæls geografiske placering i kommunen. Dette har ældre- og sundhedsminister Thyra Frank i svar på udvalgsspørgsmål nr. 25 af 21. december 2016¹ beskrevet således (vores fremhævning): Kommunalbestyrelsen skal mindst én gang årligt udarbejde en kvalitetsstandard for personlig og praktisk hjælp m.v., som bl.a. indeholder en beskrivelse af det serviceniveau, kommunalbestyrelsen har fastsat for denne hjælp. Kommunalbestyrelsen fastsætter kommunens serviceniveau under hensyntagen til bl.a. økonomiske ressourcer, fx ved fastsættelsen af hyppigheden af praktisk hjælp. **Kommunalbestyrelsen kan ikke fastsætte forskellige serviceniveauer for forskellige distrikter i kommunen.** For eksempel kan kommunalbestyrelsen ikke fastsætte forskellige serviceniveauer for praktisk hjælp til borgere med samme funktionsnedsættelse i forskellige distrikter. Uanset den fastsatte kvalitetsstandard og det vedtagne serviceniveau i kommunen skal hjælpen efter serviceloven til den enkelte borger altid tildeles på baggrund af en konkret og individuel vurdering af den enkelte borgers behov. Kommunalbestyrelsen er således forpligtet til at sørge for, at borgeren får den personlige og praktiske hjælp m.v., som borgeren har behov for.

Som eksempel på problematikken har Langeland kommune i et svar på spørgsmålet til Strynø's beboerforening dog angivet, at kommunen, fremfor at følge ministerens ord i ovenstående svar, henholder sig til statsforvaltningens afgørelse i en lignende sag om Tunø fra 2011², der giver mulighed for at tilbyde ringere service på øen (se bilag 2). Tunøsagen handler både om hjemmepleje og hjemmehjælp.

Sammenslutningen af Danske Småøer ønsker derfor en afklaring af, om det er lovligt at forskelsbehandle borgerne begrundet i bopæl på en småø, sådan som det eksempelvis kommer til udtryk i nogle kommuners kvalitetsstandard.

¹ Svar fra ældreministeren: <http://www.ft.dk/samling/20161/almindel/ul%C3%B8/spm/25/svar/1371337/1706755/index.htm>

² Statsforvaltningsafgørelse: <http://www.statsforvaltningen.dk/Tilsynsafg%C3%B8relser/Files/VedhaeftetFil/977.pdf>

- Uklarhed om forskellen på fastsættelse og tilrettelæggelse af serviceniveauer og visitationskrav.

Vi er telefonisk blevet oplyst af Ældre- og Sundhedsministeriet om, at en kommune ikke må fastsætte forskellige serviceniveauer eller visitationskrav for borgerne, men at kommunen i tilrettelæggelsen af servicen godt kan ende med at differentiere mellem borgerne, afhængig af om de bor på en ø med færgeadgang eller ej.

Dette kan vi i praksis ikke se forskellen på – altså, om man fastsætter forskellige serviceniveauer eller 'blot' i praksis i tilrettelæggelsen af en service ender med at udøve forskellig service for borgere med samme behov.

Denne uklarhed vil vi bede udvalget om at undersøge.

Med venlig hilsen

Dorthe Winther

Formand
Sammenslutningen af Danske Småøer
Hov Agre 8, Omø
4230 Skælskør

Bilag 1: Uddrag af fire kommuners kvalitetsstandard

Bilag 2: Korrespondance mellem Strynø beboerforening og Langeland Kommune

BILAG 1: Eksempler fra fire kommuners kvalitetsstandarder. Uddrag.

Fra Lolland Kommunes kvalitetsstandard 2017 (<http://reader.livedition.dk/lollandkommune/105/html5/>)

Side 8: De borgere som bor på Femø, Fejø, Askø og Lilleø kan opleve, at de ikke vil kunne benytte sig af samme tilbudsvifte, som hvis de var bosat på fastlandet.

Side 20 (afsnit om afløsning/aflastning): Der gælder særlige forhold for borgere bosiddende på Øerne.

Side 44: Levering af personlig og praktisk hjælp på øerne. Forbehold ved levering af personlig og praktisk hjælp jf. Lov om Social Service §§ 83a, 83 og 84 for Øerne: Askø, Femø og Fejø. På øerne er normal praksis at der er sundhedspersonale tilstede i tidsrummet mellem 9-13 til udførsel af visiteret personlig og praktisk hjælp. På Askø, Fejø og Femø skal hjælpen kunne varetages af 1 person. I de tilfælde, hvor borgeren på en af øerne har behov for støtte og hjælp ud over de gængse tidspunkter, er der følgende muligheder i ser-vice-loven, for person hjælp:

- Udpeget privat person (LSS § 94) til levering af LSS § 83 hjælp
- Afløsning i hjemmet jf. LSS § 84

Fra Faaborg-Midtfyn Kommunes kvalitetsstandard 2016 (http://www.fmk.dk/fileadmin/user_upload/Sundhed_og_Omsorg/Kvalitetsstandard_for_personlig_hj%C3%A6lp_og_pleje_2014.pdf)

Side 22: Særlige forhold for øerne. På grund af begrænsningerne i den trafikale tilgængelighed til øerne, er øerne ikke omfattet af den kommunale døgnpleje. Det betyder, at hjemmehjælp kun kan leveres inden for et tidsrum, som den til enhver tid gældende færgeplan giver mulighed for

Hvis du som øboer får behov for døgnpleje, og behovet vurderes at være af varig karakter, kan der søges plejebolig. Der henvises til kvalitetsstandard for plejebolig.

Hvis du som øboer får behov for døgnpleje i en kortere periode, kan der søges om et midlertidigt ophold. Der henvises til kvalitetsstandard for midlertidigt ophold i døgnbemandet plejebolig.

På lige fod med andre borgere, kan du benytte servicelovens § 94 stk.

- Borgeren kan vælge selv at udpege en person til at udføre opgaverne. Den pågældende person skal godkendes af kommunen, som skal indgå kontrakt med den pågældende om omfang og indhold opgaverne mv.

Fra Langeland Kommunes kvalitetsstandard 2016 (http://www.langelandkommune.dk/~media/Files/Administrationen/Aeldre_og_Handicap/Servicekatalog%20%C3%86ldre%20og%20Handicap%20-%20Ja-nuar%202016.pdf)

Side 35-36: Strynø. Der er særlige forhold der gør sig gældende for beboere der er bosiddende på Strynø og som har behov for at modtage personlig pleje og praktisk bistand, sygepleje og/eller nødkald. **På Strynø ydes hjælpen i et begrænset tidsrum pga. færge driftens sejlplan****: Hverdage kl. 8.45- 11. 45 og 18.00- 19.30 Weekend og helligdage (ikke den 25. dec. og den 1. jan.) kl: 9.15 – 11.45 og (ikke den 24. dec. og den 31. dec.) kl 17.00- 18.00.

- Ved behov for døgnpleje (uden for beskrevne tidspunkter **) og hvor behovet vurderes at være af varig karakter, skal der søges plejebolig eller anden bolig på fastlandet.
- Ved behov for døgnpleje (uden for beskrevne tidspunkter **) hvor behovene vurderes at være af midlertidig karakter, skal der ansøges om korttidsophold på gæstplads på Langeland.
- Borgere fra andre kommuner tilbydes hjemmehjælp i samme tidsrum og ud fra samme kriterier som de fastboende på Strynø. Sygepleje- sundhedslovens § 138 og § 139. På Strynø ydes hjælpen i et begrænset tidsrum pga. færge driftens begrænsede sejlplan.

Kvalitetsstandard for nødkald: Der kan ikke visiteres til nødkald til borgere bosiddende på Strynø. Borgere på Strynø kan visiteres til telefonisk kontakt til kommunens hjemmepleje og sygepleje, men det vil kun være muligt at rådgive og vejlede og derved ikke muligt at iværksætte nogen form for hjælp udover ovenstående hjælpeforanstaltninger.

Fra Odder Kommunes kvalitetsstandard 2014 (https://odder.dk/media/2459/saerlige_bestemmelser_for_hjemmepleje_tunoe.pdf og om aflastning (2016) https://odder.dk/media/2470/kvalitetsstandard_hjemmehjelp_pa_tuno.pdf)

Social – og Sundhedsudvalget har vedtaget særlige bestemmelser for hjemmehjælp og sygepleje på Tunø. For dig betyder det:

1. At du bliver visiteret til alle planlagte ydelser inden for hjemmehjælp og sygepleje via Visitationsteamet.
2. At du kan få hjælp til planlagte ydelser inden for hjemmehjælp og sygepleje i tidsrummet kl. 8 - 13 og kl. 17 - 20 alle ugens dage.
3. At du ikke kan tilbydes frit leverandørvalg – hjemmehjælp leveres af Odder Kommunes Ældreservice.
4. At hvis du har behov for døgnpleje (uden for tidsrummene kl. 8 -13 og kl. 17 – 20), hvor behovene vurderes at være af varig karakter, skal du søge om en plejebolig eller anden egnet bolig på fastlandet.
5. At hvis du har behov for døgnpleje (uden for tidsrummene kl. 8 -13 og kl. 17 – 20), hvor behovene vurderes at være af midlertidig karakter, skal du søge aflastningsplads på fastlandet.

BILAG 2 (4 sider)

Fra: "Kjeld Tønder" <k@strynet.dk>

Til: "Bjarne Nielsen" <bn@langelandkommune.dk>, "Brian Dalsgaard"

<brda@langelandkommune.dk>, "direktionssekretariat"

<direktionssekretariat@langelandkommune.dk>, "Elisa Hansen" <eha@langelandkommune.dk>,

"Jan Ole Jakobsen" <joja@langelandkommune.dk>, "Jette Jespersen"

<jeje@langelandkommune.dk>, "Karina Jørgensen" <kj@langelandkommune.dk>, "Kim Welcher"

<kiwe@langelandkommune.dk>, "Knud Gether" <kng@langelandkommune.dk>, "Kurt Habekost"

<kurhab@langelandkommune.dk>, "Lisa P. Jensen" <lpi@langelandkommune.dk>, "René Larsen"

<rl@langelandkommune.dk>, "Rikke Fink" <rf@langelandkommune.dk>, "Stephanie Terndrup"

<stte@langelandkommune.dk>, "Theis Nielsen" <thni@langelandkommune.dk>, "Tommy Bredal

Storgaard" <tobs@langelandkommune.dk>, "Ulrik Kølle Hansen" <ulkh@langelandkommune.dk>

Cc: "Anne Engel" <anne.kirstine.engel@gmail.com>, "Jens Vaupel" <jeva@strynet.dk>, "Lone

Anesen" <lone.ansen@tved.svendborg-skoler.dk>, "Marie" <marielethmeilvang@gmail.com>,

"Niels Erik Hansen" <stav2@strynet.dk>, "Søren Ramshøj Christensen" <src@strynet.dk>

Emne: Kommunens kvalitets standard

Kære politiker

Der har i SaDS (Sammenslutningen af Danske Småøer) gennem nogen tid været debatteret om de forskellige ø-kommuner overholdelse af Servicelovens kapitel 16, §87, "Kommunalbestyrelsen skal sikre, at de opgaver, der er nævnt i §§ 83-85, i fornødent omfang kan varetages døgnet rundt."

I den tro, at Langeland kommune overholder loven, har jeg været inde på kommunens hjemmeside for at finde kommunens kvalitets standard for "Personlig hjælp og pleje", August 2011. Her læser jeg til min overraskelse, at der på side 2 under "Indsatsområdets omfang" står, at der på Strynø kun ydes hjælp i dagtimerne?

Nu er det version 2011, jeg kunne finde og jeg er da overbevist om, at der i version 2016 (Standarden skal jo fornyes hvert år) ikke er den begrænsning for Strynø.

For en god ordens skyld har jeg vedhæftet et brev fra Sundheds- og Ældreministeriet, hvor der under svaret i afsnit 3 står, at alle borgere i kommunen skal have samme service, uanset hvilket distrikt borgeren bor i.

Endvidere står der i samme afsnit, at kvalitets standarden skal revideres hvert år. Jeg har blot ikke kunnet finde version 2016.

Håber jeg kan få svar på KMB mandag d. 6. februar.

Venlig hilsen

Kjeld Tønder

Dagsordner og Referater

Sundhedsudvalget

Oversigt for år:

2017

2018 >>

<< 2016

> Mødeinformation

< Tilbage

Referat

Torsdag den 23-02-2017

- 13.

Hjemmepleje på Strynø

Sagsnr:

17/2088

Sagsfremstilling

Langeland Kommune har modtaget en henvendelse fra Kjeld Tønder, Strynø, hvor der stilles spørgsmål til praksis for levering af hjemmepleje på Strynø, hvor der refereres til et svar fra Ældre og Sundhedsministeriet den 21. december 2016 til Folketingets Udvalg for Landdistrikter og Øer om, at den generelle lighedssætning bl.a. indebærer, at kommunalbestyrelsen ikke må have forskellige serviceniveauer afhængig af, hvilken del af kommunen borgeren bor i.

I svaret står bl.a.:

Kommunalbestyrelsen kan ikke fastsætte forskellige serviceniveauer for forskellige distrikter i kommunen. For eksempel kan kommunalbestyrelsen ikke fastsætte forskellige serviceniveauer for praktisk hjælp til borgere med samme funktionsnedsættelse i forskellige distrikter.

Uanset den fastsatte kvalitetsstandard og det vedtagne serviceniveau i kommunen skal hjælpen efter serviceloven til den enkelte borger altid tildeles på baggrund af en konkret og individuel vurdering af den enkelte borgers behov. Kommunalbestyrelsen er således forpligtet til at sørge for, at borgeren får den personlige og praktiske hjælp m.v., som borgeren har behov for.

I den gældende kvalitetsstandard i servicekataloget fra januar 2016 er der tilføjet følgende bemærkning om særlige forhold vedrørende Strynø:

Strynø

Der er særlige forhold, der gør sig gældende for beboere, der er bosiddende på Strynø, og som har behov for at der skal modtages personlig pleje og praktisk bistand, sygepleje og/eller nødkald.

På Strynø ydes hjælpen i et begrænset tidsrum på grund af færgedriftens sejlplan.

Hverdage kl. 8.45-11.45 og 18.00-19.30.

Weekend og helligdage (ikke den 25. dec. og den 1. jan.) kl. 9.15-11.45 og (ikke den 24. dec. og den 31. dec.) kl. 17.00- 18.00.

En ny version af servicekataloget er netop under genbehandling og i høring. Her er ordlyden ændret til:

Strynø

Der er særlige forhold, der gør sig gældende for beboere der er bosiddende på Strynø, og som har behov for at modtage personlig pleje og praktisk bistand, sygepleje og/eller nødkald.

Hjælpen ydes i begrænset tidsrum morgen og aften afhængig af færgens sejlplan.

Der ydes ikke hjælp om morgenen den 25. december og 1. januar.

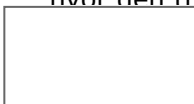
Der ydes ikke hjælp om aftenen den 24. december og 31. december.

Tilrettelæggelse af rammer for hjemmepleje på Strynø er sket på grundlag af en Statsforvaltningsafgørelse fra 2011 efter at Sammenslutningen af Danske Småøer havde stillet spørgsmål til folketingets Ø-udvalg om særlige bestemmelser i Odder Kommune om hjemmeplejen på Tunø.

I Statsforvaltningens vurdering (s.9) står der bl.a.:

Borgernes nærhed til offentlige service – skoler, uddannelsesinstitutioner, sygdomsbehandling, socialrådgivning, idrætslige og kulturelle tilbud mv. – er forskellig, afhængig af hvor de har bosat sig. Der er efter statsforvaltningen ikke hjemmel til at kræve, at kommunen kompenserer disse forskelle ved at stille sine tilbud og ydelser til rådighed lige geografisk nær ved og lige hurtigt opnåelige for alle borgere, uanset om de har bosat sig i by eller på land, på en ø eller på fastlandet. Der er ikke hjemmel til at kræve, at kommunale servicere udbydes ved medarbejdere og faciliteter stationeret flere eller bestemte steder i kommunen. Det gælder også, selvom der er tale om mindre øer med begrænset trafikalt adgang til fastlandet, hvorfra servicen udgår.

Statsforvaltningen finder dermed, at Odder Kommune ikke handler i strid med lovgivningen ved at tilrettelægge og beskrive sit servicetilbud for Tunø's beboere som sket. Statsforvaltningen har noteret sig, at de særlige retningslinjer for Tunø anviser, hvorledes der kan opnås nødvendig service i tilfælde, hvor den trafikalt begrænsede begrænsning ellers ville skabe uforsvarlige tilstande.

Statsforvaltningen forudsætter, at de særlige bestemmelser for service til Tunøs beboere alene er dikteret af begrænsningerne i den trafikale tilgængelighed til øen.

Statsforvaltningen har noteret sig kommunens oplysninger om, at der ikke – ud over de trafikalt betingede begrænsninger – er forskel på det kvalitative niveau af de ydelser, der leveres på Tunø og i den øvrige del af kommunen.

Det bemærkes, at konkrete kommunale beslutninger om visitationsteamets og kommunens tildeling af ydelser efter serviceloven vil kunne påklages til det sociale nævn.

Det er administrationens vurdering, at udtalelsen fra Statsforvaltningen 2011 stadig er gældende, men at det bør præciseres i servicekataloget, at visitation af hjælp til borgere på Strynø sker efter de samme standarder som i resten af kommunen, men at det kan være nødvendigt for borgeren at opholde sig på Langeland i en ældrebolig, midlertidig gæstebolig eller anden bolig for at modtage den fulde hjælp.

Indstilling

Direktionen indstiller:

- at det fastholdes, at de trafikale forhold har betydning for i hvilket omfang, der kan ydes hjemmepleje på Strynø, og at det i servicekataloget præciseres, at borgere på Strynø visiteres til hjemmepleje efter gældende kvalitetsstandard, men at det kan være nødvendigt, at borgeren opholder sig f.eks. i en gæstebolig på Langeland for at modtage den fulde hjælp.

Beslutning i Sundhedsudvalget den 23-02-2017

Indstillingen følges.

Ved eventuelt senere principafgørelse genoptages emnet. I dag er praksis, at i det omfang, der er personale bosat på øen, ydes hjælp uafhængigt af færgetiderne.

Bilag

[Henvendelse fra Kield Tønder.pdf](#)

[Folketingets Udvalg for Landdistrikter og Øer.pdf](#)

[Hjemmepleje på Tunø.pdf](#)

Dagsordner og Referater

Under Menu

- [Kommunalbestyrelse og udvalg](#)
- [Råd, nævn o.lign.](#)
- [Med-organisation](#)

Langeland Kommune

Fredensvej 1

5900 Rudkøbing

CVR: 29188955

Tlf: 6351 6000

post@langelandkommune.dk

